

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

МАУП

Кафедра медичної і клінічної психології

Я.М. Раєвська

2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
психології

Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри І. С. Клименко

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія травми та посттравматичних стресових розладів

спеціальності: 225 Медична психологія
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другий (магістерський)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: 225 Медична психологія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: Медична психологія
(за наявності) (назва спеціалізації)

Розробник (-и) си́лабусу навчальної дисципліни:

Клименко Іван Сергійович, доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри медичної і клінічної психології

Си́лабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри медичної і клінічної психології

Протокол №3 від 16.10.2024 р.

Завідувач кафедри І. С. Клименко
(підпис)

Си́лабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми

225 Медична психологія

(назва освітньої програми)

16.10.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми
(підпис)

Си́лабус перевірено

___ . ___ . 20___ р.

Заступник директора Т.В. Нич
(підпис)

Пролонговано:

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20___ р., протокол № _____

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20___ р., протокол № _____

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20___ р., протокол № _____

на 20___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20___ р., протокол № _____

ПрАТ “ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом”
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра медичної і клінічної психології

Назва дисципліни	<i>Психологія травми та посттравматичних стресових розладів</i>
Викладач(-і)	
Портфоліо викладача (-ів)	
Контактний тел.	
E-mail:	
Сторінка дисципліни на сайті	
Консультації	

1. Коротка анотація до дисципліни. Цей курс орієнтований на забезпечення знань про психопрофілактику, психодіагностику та психокорекцію, лікування захворювань, пов'язаних із психічним здоров'ям, вирішення професійних питань в ситуаціях, характеризуються невизначеністю умов та вимог і можуть передбачати необхідність проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

2. Мета: формування в студентів уявлення про сучасні та актуальні підходи до змісту понять психічної травми, травматичної ситуації й посттравматичних стресових розладів, здатності використовувати здобуті знання щодо психології травми внаслідок перебування людини в негативних (напружених, кризових, екстремальних ситуаціях) в практичній діяльності лікаря-психолога та прикладних дослідженнях.

Завдання:

- засвоїти понятійний апарат дисципліни, вивчити ознаки травматичної ситуації та психічної травми;
- зрозуміти особливості впливу психотравмуючих ситуацій на особистість;
- сформувати здатність до аналізу теоретичних і емпіричних досліджень з проблеми психології травми в історичному контексті з метою формування комплексних уявлень про феномен в професійній свідомості студентів;
- розглянути теоретичні підходи до розуміння психічної травми як необхідної умови для розуміння причин, механізмів формування та феноменологічних особливостей явища, а також подальшого їх урахування в організації психодіагностичної, консультативної, психотерапевтичної. психопрофілактичної діяльності лікаря-психолога;
- надати уявлення про психогенні бойові травми, їх прогнозування та профілактику;
- сформувати в студентів фахові компетенції щодо надання медико-психологічної допомоги особам, які пережили травматичні ситуації;
- навчити студентів засобам опрацювання травматичного досвіду.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

5. Тривалість курсу: 60 годин (2 кредитів ЄКТС), з них: 30 години аудиторної роботи, 30 годин самостійної роботи, залік - 2 години

6. Статус дисципліни: обов'язкова

7. Пререквізити: Курс «Психологія травми та посттравматичних стресових розладів» (для медичних психологів) є складовою частиною дисциплін фахового циклу нормативного блоку, його вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки висококваліфікованих фахівців - магістрів медичної психології, зокрема опанування системою знань про психологію травми та посттравматичних стресових розладів. Курс безпосередньо вивчається після дисциплін «Загальна психологія» "Медична психологія. Вступ до спеціальності" "Експериментальна психологія та психодіагностика" , "Медична психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія", паралельно з дисциплінами "Медична психологія та основи психосоматики" , "Психіатрія. Наркологія. Патопсихологія" перед проходженням практики лікарської загальноклінічної та з медичної психології і психіатрії»

8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiat, Antiplagiat, Unicheck). Ознайомитися з наявними в Академії програмами та сервісами можна корп. No 24: *Ігнатченко Анатолій Андрійович*

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивно саморони
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними

10. Зміст дисципліни: Курс складається з трьох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та практичної частин

- Змістовий модуль 1 «Психологія травми» (лекційні теми 2, теми практичних занять 3)
- Змістовий модуль 2 «Діагностика ПТСР» (лекційні теми 1; теми практичних занять 4); .
- Змістовий модуль 3 «Психотерапія, реабілітація та психопрофілактика ПТСР» (лекційні теми 2; теми практичних занять 3).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, практичні заняття, консультації.**

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процес діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються. При проведенні семінарських і практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання. Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. рекомендовану літературу), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти: • Виступ за темою індивідуального завдання (тематика і критерії Робоча початкова програма oneyuntinu. п.п. 7.3.).

• Виступ-інформування за темами семінарських і практичних занять

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних •досягнень здобувачів вищої освіти у Прат «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/IENRncPY-dU2qLke7awVKnIOdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	7	7	7	7
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	6	6	5	5	6	6
Відвідування лабораторних занять	10	1	10	1	10	2	20
Робота на семінарському занятті	10	6	60	5	50	6	60
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-	-	-

Виконання завдань для самостійної роботи	5	8	40	9	45	8	40
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30						
Разом			175		173		190
Максимальна кількість балів	538						
538:100=5,38. Студент набрав Х балів;							
Розрахунок: Х:5, 38= загальна кількість балів							

13. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються самостійні роботи, завдання до самостійної роботи див.: Робоча навчальна програма дисципліни. п.п. 7.2.,

Критерії оцінювання:

- змістовність - 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення - 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу - **5 балів**

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів 1 здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв 31 слайдами). Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти

- Слайди до презентації 5 балів
- Повнота розкриття теми - 10 балів
- Якість інформації - 5 балів
- Самостійність та креативність - 5 балів

Максимальна кількість балів - **25 балів.**

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік

Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання заліку див. Робоча навчальна програма дисципліни)

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю(див. Робоча навчальна програма дисципліни. п.п. 7.5).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту(роботи), практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
68-74	D	Задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

18. Рекомендовані джерела (література): Основна (базова) література:

1. Романовський О. Г. Психологія екстремальних та кризових ситуацій: навч.-метод. посібник / О. Г. Романовський, А. І. Черкашин, Л. М. Грень та ін.-Харків: Вид.-во Іванченка І. С., 2022.- 356 с.
2. Михайлов Б. В. Посттравматичні стресові розлади: навч. посібник / Б. В. Михайлов, В. В. Чугунов, В. О. Курило та ін.- Х.: ХМАПО, 2014.- 223 с.

18.2. Додаткова література:

3. Кісарчук З. Г. (ред.). Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових подій: метод. посібник. - К.:Логос, 2015.- 207 с.
4. Методичні рекомендації "Перша психологічна допомога. Алгоритм дій" К.: МОН, 2022.- URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1387729-22fn10>
5. Булах І. С. Психологія життєвих криз особистості: навч. посібник / І. С. Булах. - Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015.
6. Байєр О. О. Життєві кризи особистості: навч. посібник / О. О. Байєр.-Дніпропетровськ: Вид.-во ДНУ, 2010.- 244 с.
7. Черезова І. Психологія життєвих криз особистості: навч. посібник / І. Черезова.- Бердянськ, 2016.- 193 с.
8. Малкіна-Пих І. Г. Екстремальні ситуації / І. Г. Малкіна-Пих.- М.: ЕКСМО, 2006 (рос.)
9. Орбан-Лембрик Л. Є. Соціальна психологія: навч. посібник /Л. Є. Орбан-Лембрик. - К.: Академвидав, 2005.
12. Титаренко Т. Життєві кризи: технологія консультування (в 2-х ч.) / т. Титаренко.- К.: Главник, 2007.
13. Приходько І. І. Психологія екстремальної діяльності: навч. посібник / І. І. Приходько, О. С. Колесніченко, О. В. Тімченко та ін.- Х.: НА НГУ, 2016.- 571 с.
14. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] - Київ. 2017.- 400 с.
15. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів: Навчальний посібник / Бадюк М.І., Ковида Д.В., Микита О.О., Козачок В.Ю., Середа І.К., Швець А.В. // За редакцією професора Бадюка М.І. - К.: СПД. Чалчинська Н. В., 2018. - 212 с.
16. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. - Київ. Юстон. - 2016.- 212 с.
17. Вказівки щодо збереження психічного здоров'я військовослужбовців в зоні застосування військ (сил) та під час відновлення боєздатності військових частин (підрозділів) / А.В. Верба, О.А. Барбазюк, А.В. Швець, В.В. Стеблюк та ін. // під заг. ред.

Головного психіатра МО України, доктора медичних наук О.В. Друзя, Головного психіатра МВС України, доктора медичних наук Гічуна В.С. - К., 2017. - 83 с.

18. Черезова І. О. Психологія життєвих криз особистості: навч. посібник / І. О. Черезова. - Бердянськ: ЮДПУ, 2016.- 193 с.

19. Магдисюк Л. І. Психологія життєвих криз та кризове консультування: навч.-метод. посібник / Л. І. Магдисюк, А. П. Мельник.- Луцьк: Вежа-Друк, 2021.- 100 с.

20. Дучимінська Т. І. Психологія екстремальності та психопрофілактика психічної травми й суїцидальних намірів: навч.-метод. посібник / Т. І Дучимінська та ін. - Луцьк: Вежа-Друк, 2021.- 236 с.